

Quickscan Flora & Fauna

J. C. Wilslaan

Apeldoorn

Quicksan Flora & Fauna

J. C. Wilslaan

Apeldoorn

Alcedo Natuurprojecten heeft dit rapport opgesteld in opdracht van Gemeente Apeldoorn. Daarmee is dit rapport eigendom van bovengenoemde opdrachtgever. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, microfilm, fotokopie, of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Alcedo Natuurprojecten. Het is ook niet toegestaan dit rapport zonder toestemming te gebruiken voor enig ander werk dan waarvoor dit product is ontwikkeld. Alcedo Natuurprojecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade of schade welke voortvloeit uit toepassingen van resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Alcedo Natuurprojecten; opdrachtgever vrijwaart Alcedo Natuurprojecten van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Apeldoorn Marktpllein 1 7300 ES Apeldoorn
Auteur:	Evert Ruiter
Opdrachtnemer:	Alcedo Natuurprojecten Cornelis Houtmanstraat 10 8023 EA Zwolle
Contactpersoon:	Evert Ruiter, info@alcedo-natuurprojecten.nl
Uitvoer onderzoek:	Henk Mellema
Projectcode:	2023 - 048
Rapportcode:	2023 - 039
Datum:	01.11.2023
Status:	Versie 1

Te citeren als: *Ruiter E.J. 2023. Quickscan Flora & Fauna J. C. Wilsaan Apeldoorn. Alcedo Natuurprojecten rapportnummer 2023 – 039. In opdracht van: Gemeente Apeldoorn*

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	6
1.1	AANLEIDING EN VRAAG.....	6
1.2	DOEL	7
1.3	LEESWIJZER	7
2	ONDERZOEKSMETHODIEK	8
2.1	ALGEMENE OPZET EN WERKWIJZE	8
2.2	BRONNENONDERZOEK	8
2.3	ORIËNTEREND TERREINBEZOEK.....	8
2.4	VOLLEDIGHEID VAN HET ONDERZOEK	9
2.5	VERANTWOORDING	9
3	BESCHRIJVING LOCATIES EN INGREPEN	10
3.1	BESCHRIJVING LOCATIE	10
3.2	BESCHRIJVING INGREEP.....	11
4	GEBIEDSBESCHERMING	12
4.1	NATUUR NETWERK NEDERLAND (NNN).....	12
4.2	NATURA 2000 (N2000).....	14
5	RESULTATEN	15
5.1	VELDBEZOEK	15
5.2	FLORA.....	16
5.3	GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	17
5.4	VLEERMUIZEN.....	18
5.4	VOGELS	19
5.5	AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSEN	20
5.6	DAGVLINDERS, LIBELLEN EN OVERIGE ONGEWERVELDEN	21
6	TOETSING AAN DE WNB	23
6.1	SOORTBESCHERMING	23
6.2	GEBIEDSBESCHERMING	24
7	CONCLUSIES EN ADVIES	25

7.1. CONCLUSIES	25
7.2. ADVIES.....	26
8 BRONVERMELDINGEN	27
BIJLAGE 1 FOTO-OVERZICHT	28
BIJLAGE 2 WETTELIJK KADER	29

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en vraag

De Parkeerplaats Berg en Bos te Apeldoorn is verouderd en heeft onvoldoende capaciteit om op piekdagen de toestroom van auto's adequaat te kunnen verwerken. Vandaar de Gemeente Apeldoorn heeft besloten deze parkeerplaats ingrijpend aan te passen. Om tijdens piekdagen de parkeerdruk te ophangen wil de gemeente Apeldoorn ook de bermen van de J. C. Wilsaan gaan benutten. Hoewel dit in de praktijk een tijdelijk karakter zal hebben kan het betekenen dat er via de Wet natuurbescherming (Wnb) beschermde planten- of diersoorten in het geding komen, waarbij met name wordt gedacht aan flora en/of dat er sprake kan zijn van negatieve invloed op de kernwaarden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN), in onderhavig geval het Gelders Natuur Netwerk (GNN) en Natura-2000 gebieden (N2000).

Daartoe zal een quickscan flora en fauna moeten worden uitgevoerd. De resultaten van deze quickscan kunnen bepalend zijn voor aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol 2021, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen.

Gemeente Apeldoorn heeft het ecologisch adviesbureau Alcedo Natuurprojecten uit Zwolle verzocht deze quickscan uit te voeren.

In deze rapportage wordt uiteengezet hoe de opdracht is uitgevoerd en wat de conclusies daarvan zijn.

1.2 Doel

Het doel van het onderzoek, de quickscan flora & fauna, is het controleren en onderzoeken van de locatie op de (potentiële) aanwezigheid van via de Wnb beschermde planten- en diersoorten alsmede het inschatten van de effecten van de voorgenomen plannen of ingreep op NNN en N2000 en het uitbrengen van advies ten aanzien van eventuele vervolgstappen.

Het uitgevoerde onderzoek is samen te vatten in de volgende zes vragen:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht;
2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten;
3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden;
4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;
5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;
6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt beschreven hoe dit onderzoek, het uitvoeren van een quickscan flora & fauna in het kader van soort- en gebiedsbescherming, tot stand is gekomen en de doelstelling vertaald naar onderzoeksvragen. In hoofdstuk 2 wordt de onderzoeksmethodiek besproken. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een korte beschrijving gegeven van de onderzochte locatie en de voorgenomen ingreep. In hoofdstuk 4 volgt een effectentoetsing van deze ingreep op NNN en N2000. In hoofdstuk 5 volgt per soortgroep een beschrijving van wat er daadwerkelijk is aangetroffen en wat er kan worden verwacht op basis van biotoopkenmerken en recente verspreidingsgegevens. In hoofdstuk 6 een effectentoetsing uitgevoerd op beschermde soorten in het kader van de Wnb. Vervolgens worden de conclusies en aanbevelingen en de eventuele noodzaak tot nader onderzoek verwoord in hoofdstuk 7. Bronvermeldingen zijn aangegeven in hoofdstuk 8. De rapportage wordt besloten met bijlagen in de vorm van een foto-impressie van de onderzochte locatie, (indien voorhanden) een beeld van de gewenste situatie en ten slotte een uiteenzetting van het wettelijk kader waarbinnen die onderzoek is uitgevoerd.

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Algemene opzet en werkwijze

Dit onderzoek betreft een quickscan flora en fauna. Op basis van een grondig onderzoek op locatie is een inschatting gemaakt van de aanwezigheid of mogelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten en de mogelijke nadelige effecten van de voorgenomen ingreep op deze soorten. Deze inschatting is gemaakt op basis van parate veldkennis van de onderzoeker met betrekking tot beschermde planten- en diersoorten. Naar aanleiding van de bevindingen is een oordeel gevormd van te verwachten negatieve effecten op de aanwezige en/of mogelijk aanwezige beschermde planten- en diersoorten. De mogelijk negatieve effecten zijn getoetst aan de Wnb.

2.2 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek wordt gebruikt als aanvulling op tijdens het veldonderzoek verzamelde waarnemingen en gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde planten- en diersoorten die in de regio voorkomen kunnen verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), internetmedia en diverse verspreidingsatlasen van relevante soortgroepen en verslagen van Particuliere Gegevens-beherende Organisaties (PGO's) worden geraadpleegd.

2.3 Oriënterend terreinbezoek

Het bezoek vindt overdag plaats onder geschikte weercondities. Tijdens dit bezoek is op basis van de opdrachtgever aangeleverde gegevens zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde planten- en diersoorten, via zicht- en gehoorwaarnemingen, sporenonderzoek zoals de aanwezigheid van nesten, hollen, uitwerpselen, uilenballen, veertjes, eischalen. Ook is de wijde omgeving van de te onderzoeken locatie of locaties bekeken en is er een inschatting gemaakt van hoe dieren deze en het omliggende terrein kunnen gebruiken als plaats om te foerageren, erlangs te trekken, er te rusten of het anderszins te benutten.

2.4 Volledigheid van het onderzoek

Gedurende het veldonderzoek wordt een inschatting van het onderzoeksgebied gemaakt, maar met een dergelijk veldonderzoek is het nooit zeker dat alle aanwezige soorten ook daadwerkelijk waargenomen worden. Een ervaren veldbioloog kan wel een goede inschatting maken van de kans dat beschermde soorten een plangebied benutten. Dit deskundigheidsoordeel komt tot stand aan de hand van parate kennis van beschermde planten- en diersoorten, hun habitatvoorkeur, ecologie en op basis van vooronderzoek met betrekking tot de te onderzoeken locatie of locaties.

2.5 Verantwoording

Uitvoer veldwerk en fotografie: Henk Mellema

Bronnenonderzoek en rapportage: Evert Ruiter

www.alcedo-natuurprojecten.nl

info@alcedo-natuurprojecten.nl

Alcedo Natuurprojecten maakt deel uit van Stichting ECO, ecologencollectief

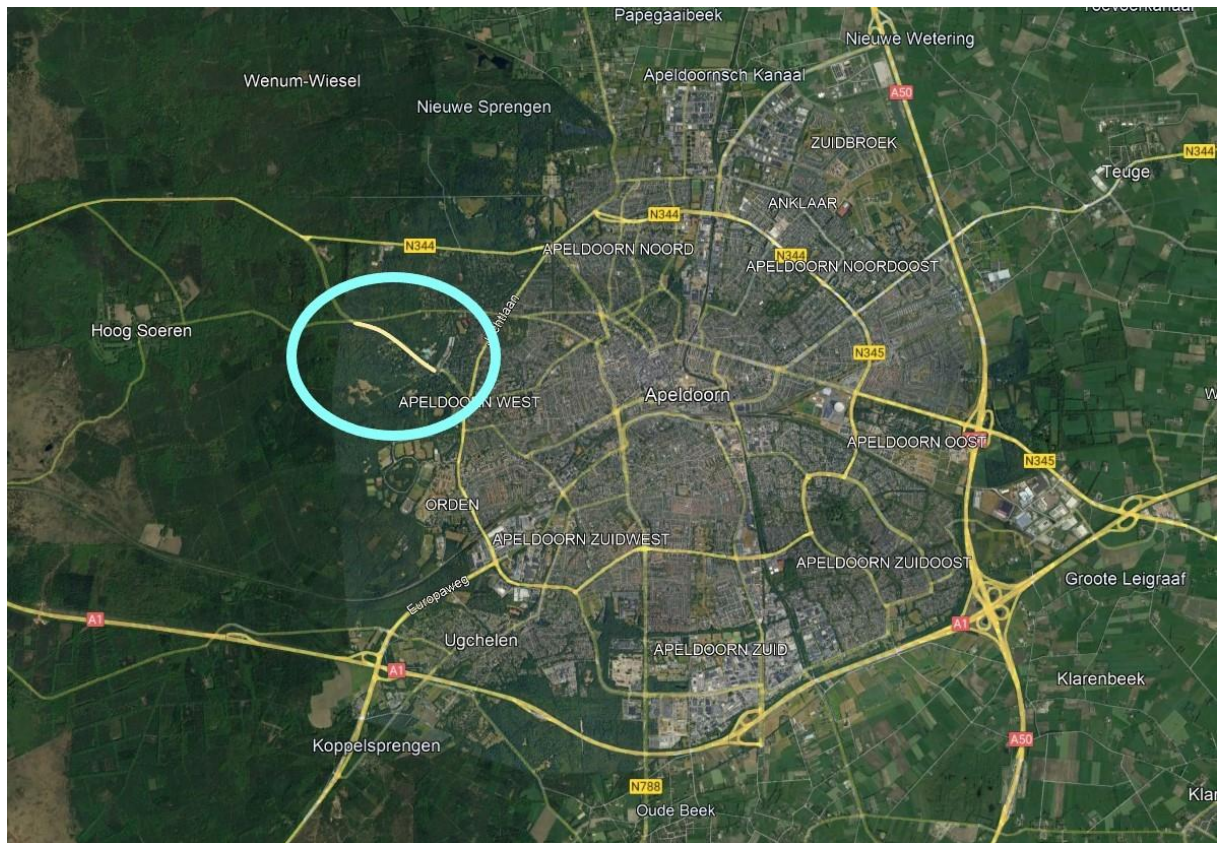

3 Beschrijving locaties en ingrepen

3.1 Beschrijving locatie

De onderzochte locatie betreft de bermen tussen fietspaden aan beide zijden en rijbaan van de J. C. Wilslaan vanaf parkeerplaats Berg en Bos tot aan kruising met Soerenseweg. De bermen zijn circa 1.5 á 2 meter breed en grotendeels begroeid met gras en kruidachtige planten. Op enkele plaatsen staat er een boom in de berm. Het betreft zomereik. De laan loopt door bosgebied. Het bosgebied aan weerszijden bestaat voor het grootste deel uit gemengd bos met dominantie van beuken. Het geheel is gelegen in het groene buitengebied aan de westrand van Apeldoorn en maakt deel uit van het N2000 gebied Veluwe.

Voor een impressie van de planlocatie: zie fotobijlage op pagina 23.

Figuur 1. Ligging van de planlocatie t.o.v. Apeldoorn. Bron: Google Earth.

3.2 Beschrijving ingreep

In feite is er geen sprake van een permanente ingreep, maar van een tijdelijke situatie welke zal bestaan uit het parkeren van auto's in de berm van de J. C. Wilsaan tijdens piekdagen in het hoogseizoen waarbij de parkeerplaats Berg en Bos over onvoldoende capaciteit beschikt.

Figuur 2: De onderzochte locatie. Gele lijn. Bron: Google Earth

4 Gebiedsbescherming

Binnen de kaders van een quickscan flora & fauna is het van belang om ook na te gaan of de te onderzoeken locatie binnen of in de nabijheid van de begrenzingen van het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of een Natura 2000 gebied ligt en wat het effect van de voorgenomen ingreep op deze gebieden zal zijn. Hierbij wordt een kritische afstand van 3 kilometer gehanteerd.

4.1 Natuur Netwerk Nederland (NNN) c.q. Gelders Natuur Netwerk (GNN)

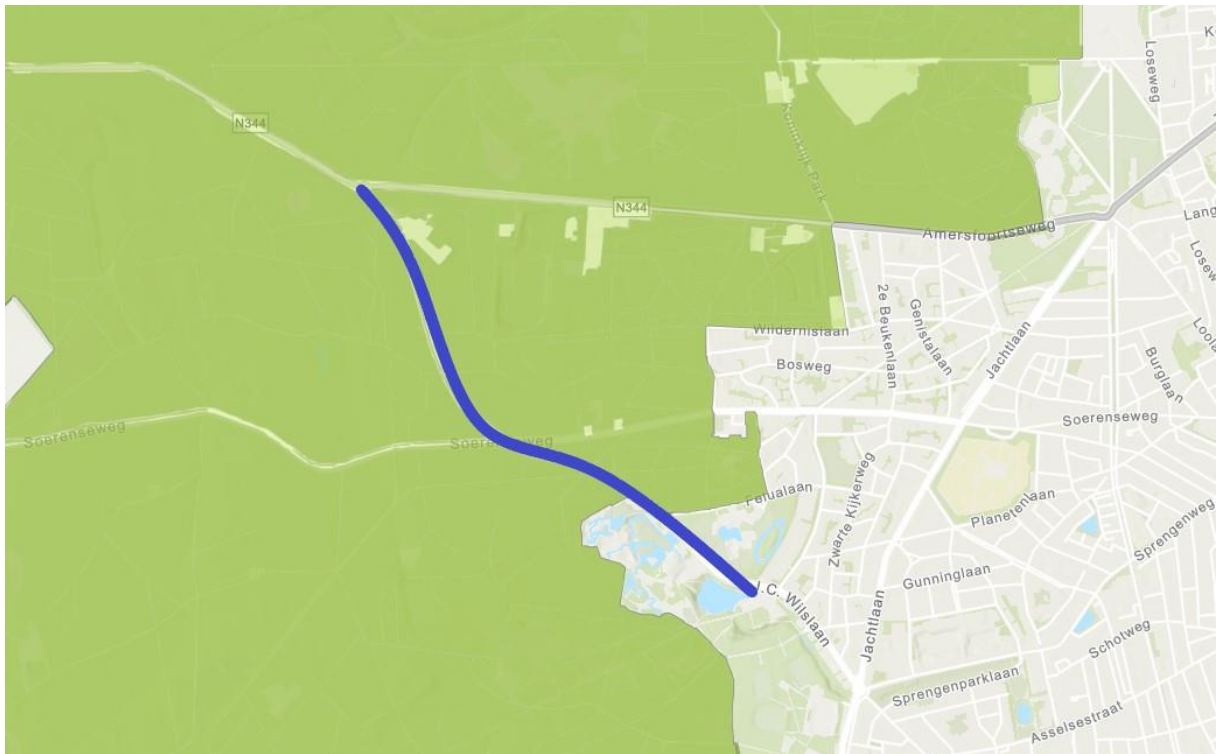
Het NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het is een netwerk waarin de natuur voorrang heeft en daarom wordt beschermd. Daarmee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen en dieren en planten uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur en het is daarom van belang dit netwerk te bespreken in het kader van natuurbescherming. Het NNN moet uiteindelijk samen met de natuurgebieden in andere Europese landen het aaneengesloten Pan-Europees Ecologisch Netwerk (PEEN) vormen.

Sinds 1990 zijn de provincies en het Rijk drukdoende met de aanleg van verbindingzones tussen verschillende natuurgebieden om zo een duurzaam, samenhangend netwerk van gebieden te creëren. De NNN heeft als doel van bestaande en nieuwe natuur een goed werkend netwerk te maken. Het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is hierbij het uitgangspunt. Net als bij de Wnb geldt hier het ‘*nee-tenzij*’-beginsel. Dit is 1 oktober 2012 vastgelegd in het Besluit Algemene Regelingen Ruimtelijke Ordening (BARRO). Dit betekent dat er geen activiteiten plaats mogen vinden waardoor de *wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN* in het geding komen, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang, tenzij er geen reële alternatieven zijn of tenzij negatieve effecten zo veel mogelijk beperkt worden en de overblijvende effecten worden gecompenseerd.

Rijk en provincies hebben in 2011 met elkaar afgesproken dat natuurbeheer meer een regionale verantwoordelijkheid wordt. Dat is vastgelegd in het Natuurakkoord. Als gebiedsregisseurs van het landelijke gebied zetten de provincies zich in voor een versterking van de natuur. Zij dienen de begrenzing van het NNN vast te leggen in een provinciale verordening, waar ook de regels omtrent de inhoud van en de toelichting bij bestemmingsplannen in het belang van de realisatie, bescherming, instandhouding en verdere ontwikkeling van de beoogde natuurkwaliteit van het NNN worden beschreven. De provincies dienen hierbij ook de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN vast te

leggen. Dit zijn de huidige en potentiële waarden, gebaseerd op de natuurdoelen van het desbetreffende gebied. Per perceel worden deze doelen vaak in natuurdoeltypen en/of beheertypen vastgelegd.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie valt voor het grootste deel binnen de begrenzing van het NNN. Zie figuur 3. De voorgenomen ingreep zal naar verwachting geen grote impact hebben op de kernwaarden van het NNN, omdat deze geen directe en blijvende invloed heeft in de vorm van verstoring van de rust binnen het NNN.

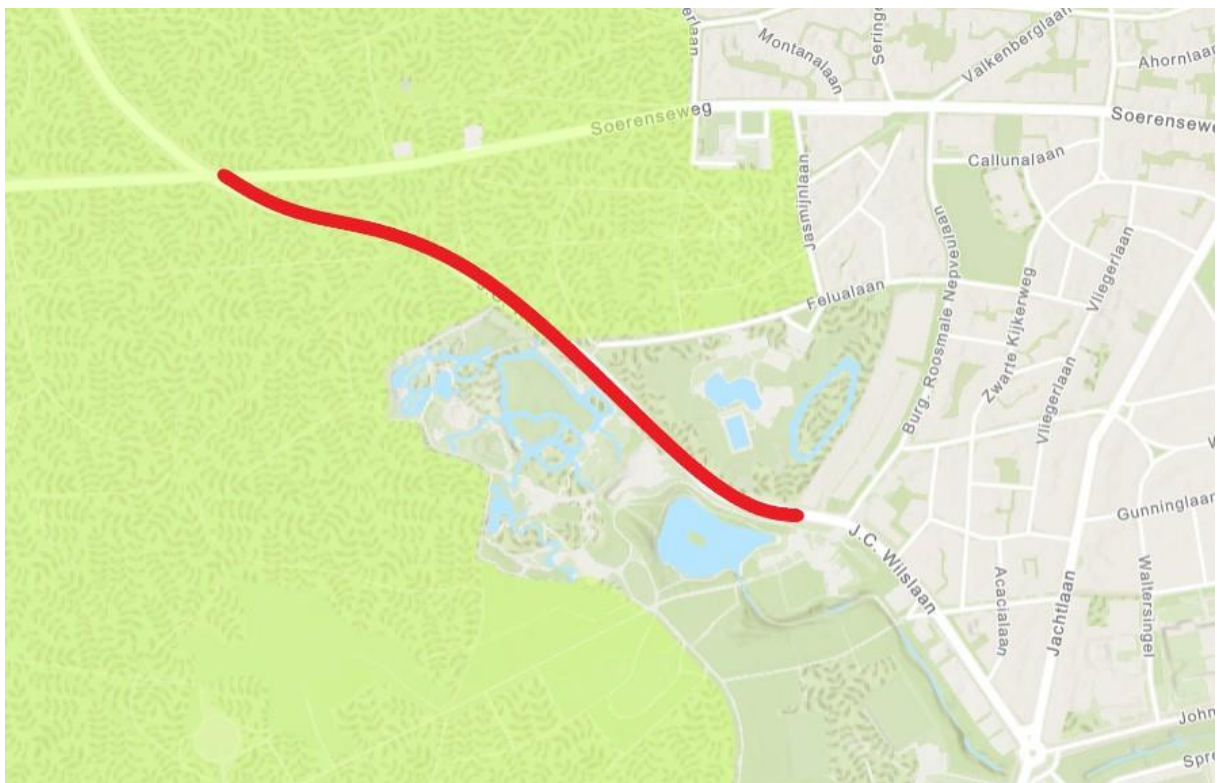

Figuur 3. Ligging van onderzochte locatie ten opzichte van het GNN (blauwe lijn). Bron: Provincie Gelderland.

4.2 Natura 2000 (N2000)

Natura 2000 (N2000) is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze N2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (=soortenrijkdom) te behouden. De biodiversiteit staat in Europa al jaren onder druk. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. In 1979 is de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen bestaan uit twee delen: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke leefgebieden van planten- en diersoorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het N2000-netwerk.

Effectenbeoordeling: De onderzochte locatie grotendeels (meer dan 50%) binnen de begrenzing van N2000 gebied. Zie figuur 4. De voorgenomen ingreep heeft daardoor mogelijk een effect op de instandhoudingsdoelen van N2000. Het is daarom aan te bevelen om een Aeries-calculatie te maken om te bepalen hoe groot de stikstofdepositie zal zijn.

Figuur 4: Ligging van locatie (rode lijn) ten opzichte van Natura 2000 gebied. Bron: ArcGis.com

5 Resultaten

In dit hoofdstuk wordt de aan- of afwezigheid van de onderzochte planten- en diersoorten in het onderzoeksgebied onderbouwd. Alleen relevante soorten worden nader toegelicht.

5.1 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is voor zover mogelijk een inventarisatie uitgevoerd van aanwezige planten- en diersoorten met een nadruk op de middels de Wnb beschermde soorten. Het onderzoek is deels fietsend en lopend uitgevoerd.

In onderstaande tabel worden het tijdstip en de waarnemings-condities van het uitgevoerde veldbezoek weergegeven.

Tabel 1. Waarnemingscondities veldbezoek

Waarnemingscondities veldbezoek	
Datum	26 oktober 2023
Begintijd	12.00 uur
Eindtijd	14.00 uur
Temperatuur (in °C)	11
Bewolking (in octa's)	6
Wind (in bft.)	0 1
Neerslag	geen

5.2 Flora

De flora in de bermen bestaat naast grassoorten hoofdzakelijk uit ruderalesoorten van zanderige bodems. Dit wordt mede veroorzaakt door wroetende wilde zwijnen. Opvallend is de abundantie van harig knopkruid. Overige algemeen aangetroffen plantensoorten zijn duizendblad, hondsdrif, jacobskruiskruid en ridderzuring. Daarnaast zijn er groeiplaatsen aangetroffen van Japanse duizendknoop en reuzenbalsemien. Voor grote delen bestaan de bermen uit bladrijke of door zwijnen omgewoelde delen.

De aanwezigheid van via de Wnb beschermde flora is niet vastgesteld.

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde plantensoorten in het geding komen. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

Algemeen beeld van de flora ter plaatse.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn sporen gezocht die wijzen op het voorkomen van grondgebonden zoogdieren en de aard van de locatie als potentieel geschikt leefgebied voor deze soortgroep. Er werden vooral wroetsporen gevonden van wild zwijn. Deze gebruiken de bermen als foerageergebied. In de wijdere omgeving van de onderzochte locatie komen beschermde grondgebonden zoogdieren voor. Het betreft onder meer wolf, das en boomarter. Deze kunnen in principe incidenteel de onderzochte locatie bezoeken of doorkruisen, maar benutten de onderzochte locatie niet als vaste verblijfplaats. De bermen zullen door allerlei kleinere grondgebonden zoogdieren (muizensoorten, wezel, egel, eekhoorn) worden benut als route waar ze incidenteel langs migreren. Van functioneel leefgebied is echter geen sprake. In de meeste gevallen zullen grondgebonden zoogdieren de J. C. Wilsaan oversteken.

Wroetsporen van wilde zwijnen

Effectenbeoordeling:

Door de geplande ingreep zullen geen via de Wnb beschermde grondgebonden zoogdieren in het geding komen. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4. Vleermuizen

Op basis van recente verspreidingsgegevens en gegevens uit de NDFF komen in de directe omgeving (straal van 0 – 1 kilometer) van de onderzochte locatie de volgende soorten vleermuizen voor: Bechsteins vleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, watervleermuis en rosse vleermuis (Bron: NDFF).

Vaste verblijfplaatsen: Niet van toepassing. Omdat er geen sprake is van sloop van gebouwen of kap van bomen is er binnen het kader van dit onderzoek niet gekeken naar de potentiële geschiktheid van de locatie als vaste verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Foerageerplaatsen: De onderzochte locatie is met inbegrip van de bomenrijen en bossen aan weerszijden van de J. C. Wilsaan geschikt als foerageerplaats voor vleermuizen. Door de voorgenomen ingreep zal deze functie niet wijzigen.

Vliegroutes: De onderzochte locatie is geschikt als (onderdeel van) vliegroute voor vleermuizen. Er zijn ter plaatse lineaire structuren aanwezig in de vorm van laanbeplanting met bomen die ook weer aansluiten op grote bosgebieden. Omdat vleermuizen zich oriënteren door middel van echolocatie zijn lineaire structuren voor hen van levensbelang om op deze wijze veilig van de ene naar de andere plaats in hun leefgebied te migreren. Door de voorgenomen ingreep zal deze functie niet wijzigen.

Effectenbeoordeling:

Door de voorgenomen ingreep:

- Zullen geen vaste of tijdelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in het geding komen;
- Zal foerageergebied van vleermuizen ingrijpend worden aangetast;
- Zullen vliegroutes van vleermuizen worden verstoord.

Aanvullend onderzoek naar deze functies (foerageergebied en vliegroute) is noodzakelijk.

5.4 Vogels

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Tijdens dit onderzoek is gericht gekeken naar de functie die de onderzochte locatie voor vogels kan vervullen en gezocht naar jaarrond beschermde nestplaatsen. In de te kappen bomen op de parkeerplaats en de randen met bosschages zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels (solitair of kolonie-vormend) aangetroffen.

Foerageergebied voor wespendif en zwarte specht

Er zijn geen aanwijzingen gevonden van door wespendifen uitgegraven grondbestanden van wespen. Ook zijn er geen aanwijzingen gevonden van door zwarte spechten uitgehakte dode boomstobben waarin glanzende houtmier aanwezig is. Koepelbestanden van rode bosmieren zijn evenmin geconstateerd.

Het totale gebied kan vanwege de intensieve benutting (voorbij razend verkeer = verstoringfactor!) gedurende het broedseizoen van de wespendif en zwarte specht als ongeschikt foerageergebied voor beide soorten worden gekenschetst.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen jaarrond beschermde nestplaatsen worden verstoord en zal ook geen functioneel foerageergebied voor wespendif worden verstoord.

5.5 Amfibieën, reptielen en vissen

Er is op de onderzochte locatie geen sprake van aanwezigheid van geschikt waterbiotoop voor amfibieën en vissen. Wel is er sprake van een geschikt landbiotoop voor amfibieën als gewone pad, bruine kikker, alpenwatersalamander en kleine watersalamander. Dit zijn beschermde soorten waarvoor de zorgplicht geldt. Omdat er geen voornemen bestaat om sloten of andere wateren te dempen is er geen gericht onderzoek verricht naar het voorkomen van vissen (beekprik, rivierdonderpad) en amfibieën (poelkikker) die uitsluitend in het water leven. Het voorkomen van via de Wnb beschermde reptielensoorten kan ter plaatse worden uitgesloten, omdat geschikt voortplantings- en foerageerbiotoop voor de streng beschermde zandhagedis en gladde slang, alsmede voor de beschermde levendbarende hagedis, ringslang en hazelworm ontbreekt.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde amfibieën, reptielen of vissen in het gedrang komen.

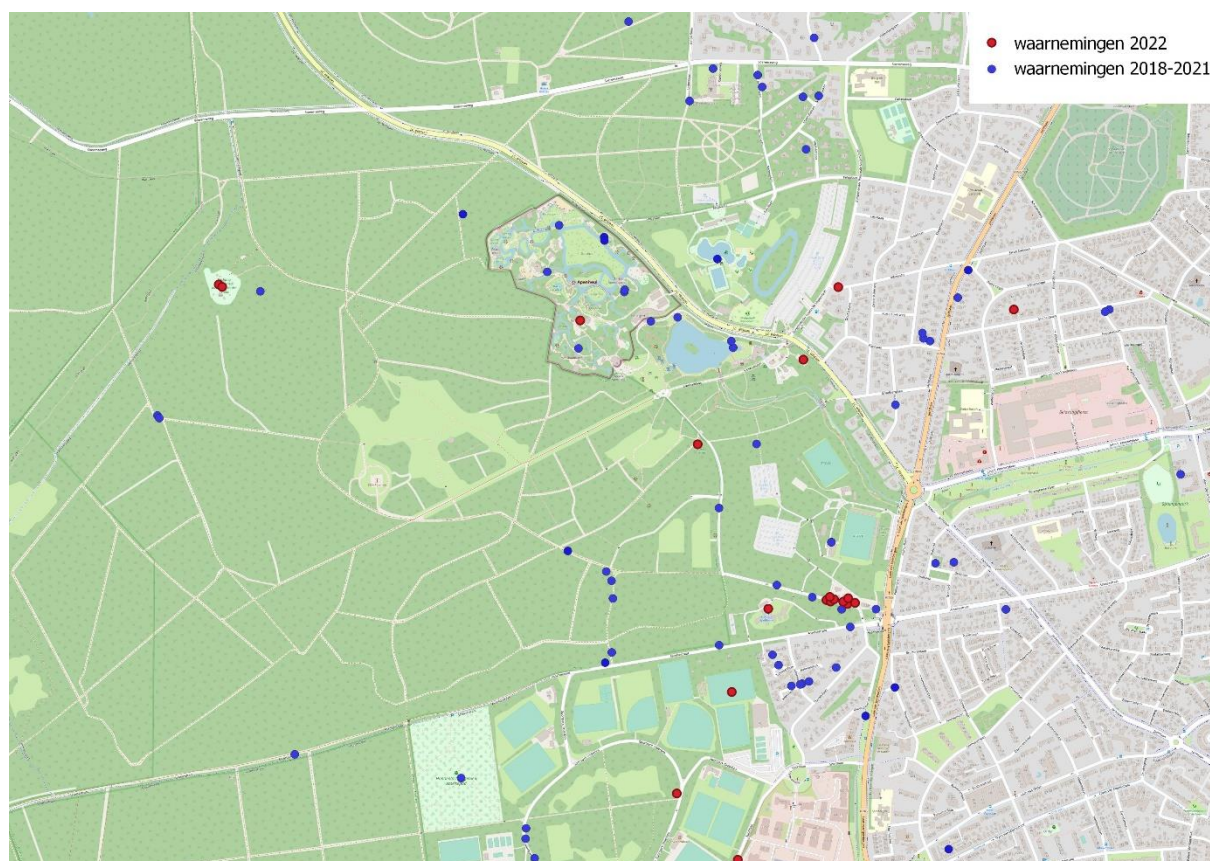
Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk.

5.6 Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Op basis van verspreidingsgegevens en biotoopkenmerken kan een inschatting worden gemaakt voor wat betreft het (mogelijk) voorkomen van via de Wnb beschermde insectensoorten en overige ongewervelden. Hierop kan worden bepaald dat er ter plaatse geen via de Wnb beschermde insectensoorten of andere ongewervelden voorkomen die zich er voortplanten of waarvan door de voorgenomen ingreep functioneel leefgebied zal worden aangetast.

Vliegend hert

Er is in het kader van dit onderzoek gericht gekeken naar de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor het vliegend hert, een soort waarvan een belangrijk voortplantingsgebied zich op de Veluwe bevindt en daarnaast een soort die binnen de kaders van N2000 gebied Veluwe een belangrijke aandachtsoort is. Het vliegend hert komt in de directe omgeving van de onderzochte locatie voor. Zie figuur 6. Tijdens deze quickscan is met speciale aandacht gekeken naar situaties die geschikt zijn als voortplantings- of foerageergebied voor deze soort. Het betreft dan vooral: oude eikenstobben (zomer- of wintereik) met witrot, grote oude eikenbomen met een volle kruin, eiken met boomwonden waaruit boomsap sijpelt of heeft gesijpeld. Bosranden met vrijwel uitsluitend winter- of zomereik. Geen van de hier genoemde situaties zijn aangetroffen. De zomereiken die op het terrein aanwezig zijn betreffen relatief jonge bomen en zeker geen bomen met een leeftijd van meer dan honderd jaar en er is ook geen sprake van oude stobben met witrot. De oudste eikenbomen die ter plekke aanwezig zijn betreffen Amerikaanse eiken en die zijn niet interessant voor vliegend hert. Hiermee is niet gezegd dat gedurende de periode waarin ze actief zijn een vliegend hert nooit over de parkeerplaats zal vliegen. Evenmin is de kans uit te sluiten dat een vliegend hert op de parkeerplaats belandt en ter plekke sterft onder de wielen van een auto. Maar er is op de onderzochte locatie geen sprake van een functioneel voortplantingsgebied voor deze soort.

Figuur 6: Verspreiding vliegend hert omgeving Berg en Bos periode 2018 – 2022. Bron: Gemeente Apeldoorn

Gevlekte witsnuitlibel

Een andere soort die binnen de kaders van N2000 gebied Veluwe een belangrijke aandachtsoort is, betreft de gevlekte witsnuitlibel. Aangezien er op de onderzochte locatie geen sprake is van vennen, poelen of andere wateren die geschikt zijn als voortplantingsbiotoop voor deze soort, is er geen aandacht aan besteedt.

Effectenbeoordeling: Door de voorgenomen ingreep zullen geen via de Wnb beschermde dagvlindersoorten, libellensoorten en overige ongewervelden diersoorten in het gedrang komen.

6 Toetsing aan de Wnb

6.1. Soortbescherming

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1

Artikel 3.1. lid 2 *'het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eigen van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen'* en lid 4 en 5 *'het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort'*

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is aangetoond dat er geen jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels in het geding komen.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2

- Dit is niet van toepassing, omdat op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijk of onvervangbaar foerageerbiotoop voor vleermuizen zal worden aangetast;
- Op basis van de resultaten van deze quickscan is vastgesteld dat er geen belangrijke vliegroutes voor vleermuizen zullen worden aangetast of doorsneden.

Beschermingsregie andere soorten § 3.3

Artikel 3.10 lid 1b *'het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen'*

- Dit is niet van toepassing, omdat kan worden uitgesloten dat er ter plaatse vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen worden beschadigd of vernield.

6.2. Gebiedsbescherming

NNN

De onderzochte locatie ligt niet binnen de begrenzing van het NNN c.q. GNN.

- De voorgenomen ingreep heeft geen nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het NNN.

N2000

De onderzochte locatie ligt op 0,23 kilometer afstand van N2000 gebied.

- De voorgenomen ingreep heeft mogelijk een licht nadelig effect op de instandhoudingsdoelen van het N2000. Het verdient aanbeveling om dit te toetsen op basis van een Aeries-calculatie.

7 Conclusies en advies

7.1. Conclusies

Op basis van de onder 1.2. gestelde onderzoeksvragen kan het volgende worden geconcludeerd:

1. Welke beschermde planten- of diersoorten, zoals genoemd in de Wnb zijn op de onderzochte locatie aangetroffen of kunnen er op basis van biotoopkenmerken of recente verspreidingsgegevens er worden verwacht?

Conclusie: Er zijn op de onderzochte locatie geen aanwijzingen gevonden die duiden op de aanwezigheid van via de Wnb beschermde planten- of diersoorten.

2. Wat zijn de effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op de gunstige staat van instandhouding van deze beschermde planten- of diersoorten?

Conclusie: Er zijn vanwege de voorgenomen plannen geen effecten te verwachten die de gunstige staat van instandhouding beïnvloeden van beschermde planten- of diersoorten.

3. Worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep verbodsbepalingen van de Wnb overtreden?

Conclusie: Er worden bij uitvoer van de voorgenomen plannen geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

4. Zijn er op voorhand mogelijkheden om negatieve effecten op beschermde planten- en diersoorten te voorkomen;

Conclusie: Dit is niet van toepassing.

5. Is aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol, kennisdocumenten of handreiking kleine marterachtigen noodzakelijk;

Conclusie: aanvullend onderzoek op basis van het vleermuisprotocol en handreiking kleine marterachtigen is niet noodzakelijk.

6. Wat zijn te verwachten gevolgen/effecten van de voorgenomen plannen of de voorgenomen ingreep op NNN of N2000.

Conclusie: Dit is niet van toepassing. Wel wordt geadviseerd een Aeries-calculatie uit te laten voeren om zodoende de stikstofdepositie op het nabijgelegen N2000 gebied (Veluwe) te meten.

7.2. Advies

Vanwege het parkeren in de berm zal de bodem verdichten. Dat is nadelig voor het bodemleven. Nadien zal het zich wel weer herstellen, maar dat duurt lang.

Ook kan het voorkomen dat in natte periodes er insporing door autobanden voorkomt. Dat kan gevaarlijk verkeerssituaties opleveren.

Geadviseerd wordt om voor deze tijdelijke situatie doorgroeitiegels in de berm te plaatsen. Deze kunnen later worden verwijderd waarna er gebiedseigen grond kan worden ingebracht en vervolgens ingezaaid met een streekeigen zadenmengsel.

Een ander advies is om te voorkomen dat publiek zich begeeft in de bermen aan de nadere zijde van het fietspad. De bermen dus die de overgang vormen tot het bos. Deze bermen zijn veel kwetsbaarder en hebben een mycologische waarde. Daar groeien ondermeer soorten als rechte koraalzwam, gewoon varkensoor en gele stekelzwam.

8 Bronvermeldingen

Bronvermeldingen staan in dit document vermeld in de tekst of bij de figuren. Veel van de informatie aangaande (mogelijke) aan- of afwezigheid van planten- en diersoorten wordt tijdens het veldwerk van de quickscan vergaard. Ten behoeve van het verkrijgen van overige relevante informatie over de verspreiding van planten- en diersoorten in Nederland en/of een te onderzoeken locatie, en ook relevante en actuele informatie aangaande de Wnb, kennisdocumenten, te hanteren protocollen en soortgelijke documentatie, raadpleegt Alcedo Natuurprojecten regelmatig de volgende informatiebronnen:

Literatuur:

- De meest recente verspreidingsatlassen van alle beschikbare soortgroepen in Nederland. Met name de serie verspreidingsatlassen Nederlandse Fauna;
- De meest recente provinciale verspreidingsatlassen van vogels, paddenstoelen, libellen, dagvlinders, vissen en overige soortgroepen;
- Veldgidsen van KNNV Uitgeverij. Alle soortgroepen;
- Relevante artikelen uit De Levende Natuur;
- Relevante artikelen uit vakbladen van SOVON, RAVON, FLORON, VZZ en overige PGO's;
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Sander Bouwens)
- Sijtsma, J.B. 2023 Boom_KCB_R-230127-01_JBS

Websites en online tools:

- Arcgis
- Bagviewer/Kadaster
- Synbiosys.alterra
- Waarneming.nl
- Verspreidingsatlas.nl
- Quickscanhulp.nl
- Provinciale geoportalen
- Google Maps
- Google Earth
- www.natura2000.nl/profielen/h1083-vliegend-hert
- www.bij12.nl/wp-content/uploads/2020/07/Natura-2000-Beheerplan-57-Veluwe-bijlagen.pdf

Bijlage 1 | foto-overzicht

Bijlage 2 | Wettelijk kader

Algemeen

De bescherming van planten- en diersoorten is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming (verder te noemen Wnb). Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en beschermt ruim 900 soorten in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wnb

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur;
- het behouden en herstellen van biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van uw activiteiten op beschermde soorten. Heel vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Als u uw werk zo kunt inrichten dat u geen schade toebrengt aan beschermde soorten, dan hoeft u vooraf niets te regelen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade ontstaat aan beschermde dieren of planten. In die situaties is het nodig dat u vooraf bekijkt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd ('nee-tenzij'-beginsel).

Welke soorten worden beschermd?

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn;
- Soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn;
- Andere soorten waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Zorgplicht

In de Wnb is ook een zorgplicht vastgelegd. Deze plicht geldt te allen tijde en houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze plicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

De verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Andere soorten § 3.3 Wnb
Artikel 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Artikel 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Artikel 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Artikel 3.5 lid 2 Het is verboden om dieren opzettelijk te verstoren.	Artikel 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Artikel 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Artikel 3.10 lid 1c Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
Artikel 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Artikel 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	
	Artikel 3.5 lid 5 Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	

Beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn en een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn (beschermd). Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten (flora, fauna en avifauna) beschermd. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Er mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Er moet tegenover een afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

